

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1765

VD18 90118243

§.1. Recessus Arsenii Nicephori Patriarchæ Constantinopolitani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](#)

HISTORIÆ ECCLESIASTICÆ *LIBER LXXXV.*

ALEXANDER IV. TUM URBANUS IV.
POSTEA CLEMENS IV. SUMMI
PONTIFICES.

IMPERIUM OCCID. VACAT.
BALDUINUS II. DEINDE MICHAEL VIII.
ORIENT. IMPP.

§. I.

*Recessus Arsenii Nicephori Patriarchæ
Constantinopolitani.*

C^ontemptus, in quem parvulus Impe- Sæcul. XIII.
rator Joannes Lascaris apud Michaë- A. C. 1260.
lem Palæologum rerum summa po-
titum venerat, graviter affixit Arsenium

Aa 5

Con-

Sæcul.XIII. Constantinopolitanum Patriarcham Græcum Nicææ residentem. Exprobabat sibi, quod in re tanti ponderis tam negligenter egisset, ac ex turba evolvere se statuit. Itaque dissimulata ratione præcipua se ipsum despiciatui esse, atque apud Imperatorem Michaelem nihil posse coram Clero suo causatus, mox urbem Nicæam reliquit pedes, nec nisi paucos admittens comites. Cum in monasterio urbis mœnibus vicino substitisset, per noctem suum perrexit iter usque ad parvum Pascasii cœnobium, quod in secessum delegerat suum. Erat locus solitarius & tranquillus hinc mare, illinc fluvium habens, cuius ad ripam asceterium fuerat conditum. Ibi Arsenius vivebat quietissimus, omissa Ecclesiæ suæ cura solo cum Deo versans.

At Clerus ac Episcopi Nicææ tunc præsentes improbata ejus agendi ratione per nuncios orabant, ut rediret, ne Imperator absens comperto ipsius recessus offenderetur. Præterea si quis molestia te affecit, inquiebant, non relinquere sedem tuam, sed illum castigare, vel ad Imperatorem deferre, aut, si Imperator ipse fuit, eum admonere debebas, qua in re pro viribus te juvissemus. At sic abire nec abitus causam dicere videtur consilium temere susceptum. Per aliquod tempus nihil effectum est, Patriarcha sensum

sum animi non explicante: at Imperatori **Sæcul. XIII.**
 Michaëli rem cognitam dolenti per tacita **A.C. 1260.**
 conscientiæ convitia verum Præfusis in-
 citamentum suboluit. Ergo, cum Epis-
 copi essent in concilium congregati, ex
 eorum sententia Nicetam Episcopum He-
 racleensem misit, qui eum revocaret, ad
 concilium adeundum, ad indicandas sui
 discessus causas, ad reddendam tam ex-
 traordinarii agendi modi rationem stimu-
 laret, ac declararet denique, aut resumen-
 dum ei Ecclesiæ suæ regimen, aut hujus
 abdicationem scripto edendam esse.

Nicetas cum sociis delatus ad Arse-
 nium, concilii epistolis ei traditis officium
 suum exposuit. Respondit autem, non
 amplius esse tempus medendi causæ sui
 recessus, sibique deinceps in silentio ac
 quiete manendum. Postquam magnopere
 sed frustra institerant, ut suum ape-
 riret animum, obstinato secretum indica-
 bant imperium, ut dignitatis abdicatio-
 nem ab eo peterent. Ille se mox obtu-
 lit, & cum litteræ publicæ conficerentur,
 Episcopus Heracleensis, ut illam plausi-
 biliorem redderet, his inferendum propo-
 suit, Arsenium se indignum sentire. At
 is offensus commota bile, Annon sufficit
 tibi, ajebat, me verbo factoque cedere?
 cur insuper mala ratione premere me
 vis? Relinquo libens negotia, nec futuræ
 me res solicitum habent.

Ita

Sæcul. XIII.**A.C. 1260.***v. Possin. not.
p. 446.***Sup. lib. 84.
§. 13.***Pachym.
c. 16.*

Ita remissi subito tabulis publicis non absolutis ad Imperatorem & concilium properarunt. Cum retulissent, Patriarcham flecti haud posse, addebat, super esse modum tentandi, an in proposito perstaret suo; mittendos nempe, qui pastore pedum & candelabrum (erant Episcopatus insignia) ab eo poscerent. Missis Arsenius ea capere licere, si vellent, dixit. Tum Imperator nihil expectandum amplius, seque ab eorum, quæ Patriarchæ accidere possent, culpa fatis liberum putavit; eo magis, quod Nicephorus Episcopus Ephesinus ejus consecrationem haud fuisse canonicam affirmaret; nam Imperatorem Theodorum necessitate sic exigente se tam celeriter coronandum curasse, ut Arsenius continuo cunctos Ordines sacros acciperet, nullum temporis intervallum observans. Idcirco Imperator Michaël permisit, ut Episcopi, quod vellent, agerent, qui consultatione per dies plures habita nihil in Arsenio, quod carperent, invenerunt, præter impatiemtiam & abjectionem animi, qua sedem reliquerit suam.

Postea cum de cooptando successore diu deliberassent, ac præcipui reliquorum suffragia raperent, Nicephorum Ephesinum omnes elegerunt. Commendabat eum sua pietas & virtus, doctrina congruens, proiecta jam ætas, ardens stu-

dium in Ecclesiam ejusque leges, quarum Sæcul. XIII.
 contemptum dolebat magnopere. Ante A. C. 1260.
 Manuelem a Concilio in Patriarcham e-
 lectus fuerat regnante Joanne Vatacio.
 Qui ejus feryorem timens electioni se op-
 posuit, dixitque: Dum Archidiaconus
 est, eum ferendo non sum: quid fiet, quan-
 do Patriarcha erit? Inauguratus est in Ar-
 chiepiscopum Ephesinum: sed hærebat
 ei semper in medullis Imperatoris injuria.
 Quapropter nullis precibus erat opus, cum
 in Arsenii locum substitutus est, quem
 sibi ob divinam assignationem deberi cre-
 didit. Igitur renunciatus Patriarcha E-
 pheso Nicæam, ubi habitaret, transiit, au-
 ri copiam afferens. Sed ejus electionem
 improbabant quidam Præfules; inter a-
 lios Andronicus Sardius, & Manuel Thes-
 salonicensis: populus quoque Nicepho-
 rum aversans Arsenii redditum optabat.
 Nicephorus Imperatoris præsidio nixus,
 eum in Thraciam sequebatur, quo illum
 Constantinopolis recuperandæ spes du-
 xerat.

c. 17.

§. II.

*Concilium Arelatense. Joachi-
mitæ.*

Florentinus ab Episcopatu Ptolemaidis
 in Palæstina sito nuper ad Arelaten-
 sem Provinciæ Archiepiscopatum trans-
 latus,